

4a. Sarah Gleerup:

Kære Mulle: Jeg vil ikke kaldes ”spasser”

Debatindlægget er fra Jyllands-Posten den 5. februar 2019.

Sarah Gleerup (f. 1985), dansk politiker; Sarah Gleerup er kørestolsbruger.

Kære Mulle Skouboe,

Jeg har stor respekt for dig. Jeg synes, at du er rapkæftet og lækker. Du har tit gode pointer, f.eks. om hvor åndssvagt det er at blive kaldt ”hende i kørestolen” af telefonpasseren på din datters skole. Eller om, at der er brug for nye skønhedsidealer, der tager højde for, at det skæve kan være hot.

Jeg håber, at du også har respekt nok for mig til at læse hele den her besked – også hvis du ikke er enig med mig. Jeg så jo i første afsnit af tv-udsendelsen ”Danmarks lækreste spasser”, at du ikke ville læse beskeden færdig fra én, der ikke havde lyst til at blive kaldt ”spasser”.

Jeg er én af dem, der ikke gider kaldes ”spasser” – men jeg kan godt finde på at kalde mig selv for ”krøbling” for at provokere. Pointen er for mig, at man *selv* skal bestemme, hvordan man vil identificere sig. Det skal *ingen* andre blande sig i.

Det betyder, at selv om jeg kan kalde mig for ”krøbling” eller for ”lebbe” eller nogle gange ”bling-lebbe”, så må Lars Løkke¹ eller Pernille Skipper² ikke sige det samme. Det kommer helt an på, hvem det er (en god homoven eller min chef?) og på konteksten (hjemme over rødvin eller i en ansættelseskontrakt?).

Du skal have præcis samme ret til at definere dig selv. Det skal de andre deltage i DR2-programmet også. Hvis I vil kaldes ”spassere”, så er det dét, programmet skal hedde! Det er jeres kroppe og jeres liv. I bestemmer.

Men Mulle – den ret må I også give andre mennesker uden at gøre nar af dem, bare fordi de hellere vil kaldes noget andet.

Når du siger i Jyllands-Posten, at »min egen race er nogle pylrerøve. De piber over det mindste, og alt skal være så politisk korrekt«, så giver du ikke mig og andre med handicap ret til at bestemme over vores kroppe.

Og du fortsætter med at tage samme ret fra transpersoner³: »De burde kalde sig det, de er. Du er intetkønnet – hey, du er født med tissekone, eller du er født med en tissemand – kald dig, hvad du vil. Men bliv ikke sur, hvis nogen kalder dig en mand.«

Når du siger sådan nogle ting, så sparker du nedad. Du sparker til os, der er i mindretal og sårbare. Du sparker ikke fordomme ned, for du siger bare dét, som det ”normale” flertal synes – nemlig at de dér transpersoner eller handicappede er mærkelige og krævende, hvis vi vover at stille krav. F.eks. krav om, at vi gerne vil tales til på en måde, så vi ikke bliver kede af det. Du anerkender faktisk slet ikke, at vi kan blive kede af det. Du siger bare, at vi »piber«.

Men Mulle – her bliver jeg nødt til at minde dig om, at du på nogle punkter er mere heldig end andre. Ja, du har et handicap. Det har jeg også. Her minder vi om

¹ *Lars Løkke (egt. Lars Løkke Rasmussen):* (f.1964), dansk politiker fra Venstre og statsminister i to perioder, senest fra 2015-2019. Formand for Venstre frem til 31. august 2019.

² *Pernille Skipper:* (f.1984), dansk politiker, folketingsmedlem og politisk leder for Enhedslisten.

³ *transpersoner:* personer, hvis kønsidentitet i større eller mindre grad er i uoverensstemmelse med vedkommendes biologiske køn.

hinanden. Men du er også heterokvinde¹ født med en tissekone, som du gerne vil kalde det. Så du har aldrig prøvet at skulle springe ud af skabet eller blive gjort nar af på grund af din seksualitet. Du har aldrig prøvet at blive kaldt psykisk syg,
40 bare fordi du føler dig som et bestemt køn, og du bliver altid kaldt dét, du gerne vil – nemlig ”hun”. Du har aldrig haft lyst til at begå selvmord på grund af dit køn eller din seksualitet. På dét punkt er du *heldig*, og når du kalder de af os, der ikke er heterokvinder med tissekoner for »pibede pylrerøve«, så sparker du nedad. Så møbber du, og det tror jeg egentlig ikke, at du vil. Jeg tror bare, du glemmer, at
45 alle ikke er så heldige som dig.

Du er også heldig ved at være lækker og have nemt ved at score. Som du siger i Jyllands-Posten: »Det er da bedre end de programmer, hvor syv handicappede sidder og piber over, at de ikke kan få en kæreste. Jeg har aldrig haft svært ved at score.«

50 Jeg er enig med dig i, at det er godt at vise, at folk med handicap også har kærestes – men husk igen: Du er heldig. Der er andre af os, der ikke er så gode til at score, som ikke har flotte bryster og slank figur og et smukt ansigt. Du får det til at lyde som om, vi bare skal tage os sammen; at vi bare »piber«.

Nu ved jeg ikke, om du synes, at jeg er røvsyg at se på? Det synes jeg ikke selv.
55 Men jeg har faktisk aldrig haft nemt ved at score. Måske er det sværere for mig, fordi jeg er lesbisk, og den eneste lebbekar i København har trapper. Måske er jeg bare dårlig til at flirte. Aner det ikke. Jeg ved bare, at din oplevelse af, at det er let at score uanset handicap, ikke er den samme for alle. Du er heldig. Og det skal du huske på, når du får taletid i medierne. For ellers kommer du til at gøre nogle af os
60 kede af det.

Det store flertal – alle dem, der render rundt på to ben og er åh så normale og heteroseksuelle og handicapfri – de bliver selvfølgelig ikke kede af det. Tværtimod bliver de glade og elsker dig, fordi du jo siger til dem, at de ikke behøver at tale pænt eller vise respekt over for folk, der er anderledes. Du siger, at de ikke har
65 noget som helst ansvar, hvis de f.eks. gør en transkønnet eller én med handicap ked af det. For det er jo bare transpersonerne og dem med handicap, der piber! Vi burde bare være glade og holde kæft i stedet for.

Du siger »vores race« i Jyllands-Posten, som om vi er et fællesskab, os med handicap. Men når du sparker nedad på dem med handicap, der ikke er enige med
70 dig, så er det ikke særlig sammenholdsagtigt.

Så her er mit forslag, Mulle: Kan vi ikke prøve at lave en anden ”race”?

En race, hvor det afgørende ikke er, om vi har handicap eller ej. Det afgørende skal være, at vi passer på hinanden i vores minoriteter og kun sparker opad. At vi prøver på at forstå hinanden, også når vi ikke er enige. Så hvis nogen siger: »Det
75 dér sårer mig« – så siger vi ikke: »Du er en pylrerøv.« Så siger vi: »Undskyld! Jeg gør det ikke igen.«

Jeg håber, at du er nået igennem min besked og ikke bare har grinet af den. Jeg griner nemlig ikke af dig.

¹ *heterokvinde*: ordet hetero er af græsk oprindelse og betyder forskellig. En kvinde, der tiltrækkes af og danner par med det modsatte køn.

4b. Lone Nikolajsen:

'Danmarks lækreste spasser' formår både at provokere og at tage de provokerede alvorligt

Debatindlægget er fra Information den 8. februar 2019. Teksten er et uddrag af en artikel.

Lone Nikolajsen, dansk journalist.

I 'Danmarks lækreste spasser' følger man den spastisk lammede kørestolsbruger Mulle Skouboes arbejde med at arrangere en tv-transmitteret skønhedskonkurrence for folk med synligt fysisk handicap.

Mulle vil punktere den medlidenhed, hun oplever at blive mødt med af fremmede. I programmets intro siger hun, at hun ville ønske, folk kunne se hende, sådan som hun ser sig selv – dvs. lækker og kapabel.

Ved at lade en gruppe selvsikre handicappede præsentere sig fra deres bedste side og dyste i disciplinen lækkerhed, som ellers traditionelt er forbeholdt folk med fuld førlighed og nogle meget bestemte kropslige proportioner, vil Mulle Skouboe tydeliggøre, at det konventionelle skønhedsideal er overvurderet.

Men det er ikke kun de ikkehandicappedes syn på handicappede, Mulle Skouboe er ude efter, hun vil tilsyneladende også gerne ruske op i sine minoritetsfæller (som hun i det første af programmerne, der blev sendt i sidste uge, betegner som »røvsyge at se på«) og få andre til at finde stolthed i at gøre noget ud af sig selv.

Selv er hun fuld af selvtillid og tilskriver det delvis, at hendes to ældre søstre, der nu er frisører, altid klædte hende på, satte hendes hår og brugte hende som »sminkedukke.«

I samme ombæring vil Mulle Skouboe så også generobre ordet spasser og gøre det til en okay og ufarlig betegnelse for folk med synlige fysiske handicap. Det er især det, der skiller vandene.

Programmet og Mulle Skouboe selv er – i høflige vendinger – blevet kritiseret for at legitimere brugen af et ord, der aldrig har fungeret som andet end skældsord. (...)

For Mulle Skouboe signalerer brugen af ordet, at det ikke skal hedde sig, at der er noget flovt ved at være spastisk lammet. På samme måde kalder hun den facebookgruppe og den youtubekanal, hvor hun og en anden spastiker (der også medvirker i programmet) dokumenterer deres hverdag, for *Grøntsager på tur*.

Hun bruger ordet om sig selv for at afstigmatisere¹ sin måde at være på på samme måde som bøsserne i 1970'erne gjorde bøsse til en neutral betegnelse frem for et skældsord, og som når kvinder, der kan lide at være promiskuøse², demonstrerer under navnet *slutwalk*³.

Det interessante ved diskussionen om 'Danmarks lækreste spasser' er, at al den skepsis, kritik og tvivl, som programmet er omgærdet af, også indgår i program-

¹ *afstigmatisere*: det at fjerne og ophæve fordomme om f.eks. psykisk eller fysisk handicappede personer som socialt afvigende.

² *promiskuøse*: personer, der har seksuelt samkvem med stadigt skiftende partnere.

³ *slutwalk*: bevægelse, der arrangerer gående demonstrationer for alle menneskers, men især kvinders, kropslige uafhængighed og frihed fra bl.a. nedsættende diskurser. Den første danske slutwalk fandt sted i 2011 i København.

met. Spørgsmålet om, hvorvidt det, Mulle Skouboe har gang i, er godt og gavnligt
35 eller snarere med til at opretholde trælse tilstande for andre med et handicap, får
lov at stå åbent.